

Mawson jobbar dygnet runt med borrhning inne i området med höga naturvärden.
Foto Urpo Taskinen

Ingen urangruva vid Torneälven – ett nytt projekt i föreningen

Övertorneå Naturskyddsförening har beviljats projektmedel från riksförening för ett projekt som är riktat mot Mawson Resources Ltd guld- och uranprospektering i Rompas och Rajapalo-området i Finland, ungefär halvvägs mellan Ylitornio och Rovaniemi.

Mawson Resources är ett kanadensiskt-australienskt prospekteringsbolag och började sin prospektering 2010. De har hittat enligt deras hemsida t.ex. en 6 km lång och 250 m bred guldåder. Testerna har också visat höga halter av uran. Bolaget vill inte erkänna att de letar efter uran, men deras sidor på internet berättar öppet om det.

Områdena där Mawson prospekterar befinner sig på vattendelaren mellan Kemi- och Torne älv, på gränsen mellan kommunerna Ylitornio och Rovaniemi, ca 50 km till båda. År 2012 fick Mawson undersökningstillstånd till mer än 10 000 hektar. Området är ett Natura 2000-område där det finns gammelskogar, myrar, lundar och sumpskogar.

Inom området finns förekomster av sällsynta arter som t.ex. norna (*Calypso bulbosa*), guckusko (*Cypripedium calceolus*), purpurflikmossa (*Lophozia grandiretis*) och liten hornflikmossa (*Lophozia ascendens*).

Forststyrelsen [Metsähallitus] i Finland har hos polisen begärt en brottsundersökning av Mawson i november 2011 för otillåtna undersökningsgrävningar inom skyddsområde. Enligt åklagaren har bolaget förstört stora mängder av lokaler med norna och guckusko!

I nuläget försöker bolaget förbättra sitt rykte via användning av enbart bärbar borrhningsutrustning. Anställda biologer och en miljöansvarig ska försöka förhindra att sällsynta arter och ekosystem förstörs.

Men ingen greenwash kan dölja det faktum att målet är en stor grop i marken och att det en dag kan komma att öppnas en gruva där som kraftigt kommer det att påverka området med utsläpp i luft, mark och vatten.

Via Tengeliöjoki, som rinner ut precis mitt för Övertorneå, kommer Torneälvens vattensystem att vara i farozonen. Stora halter av uran är ett stort problem därför att det vanligtvis ligger tillsammans med guldet i malmen och som vattenlösligt mineral sprider det sig lätt. Uran är ett både giftigt och radioaktivt ämne och efter brytningen blir ca 80 % av uranet kvar i området i brytningsresterna varifrån det kan fortsätta att läcka ut under mycket lång tid.

Med projektet "Ingen urangruva vid Torneälven" kommer Övertorneå naturskyddsförening i samverkan med finska naturskyddare, länsförbundet i Norrbotten, kretsar och nätverk medverka till att uppmärksamma gruvplanerna och till att stoppa dem. Kontaktperson i projektet är Tarja Leinonen, Juoksengi, som tidigare har arbetat med gruvfrågor inom Finska Naturskyddsföreningen [Suomen Luonnonsuojeluliitto]. Enligt projektplan kommer vi under 2015 att tillsammans med finska naturskyddare genomföra ett seminarium och en gemensam inventeringsvecka. Utflykter, webbsida, studiecirkel och skrivelser ingår också i projektet.

Om du är intresserad av gruvfrågor eller vill hjälpa till med projektet, kontakta Tarja, 070-692 46 46 eller tarja.leinonen@gmail.com.

Guckusko och gammeltallar, både finns inom området.